EUROOPA KESKPANGA OTSUS (EL) 2023/549,

6. märts 2023,

teatavatele TARGETi andmetele juurdepääsu ja nende kasutamise kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus EKP/2010/9 *(EKP/2023/3)*

EUROOPA KESKPANGA NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artikli 127 lõike 2 esimest ja neljandat taanet,

võttes arvesse Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja, eelkõige selle artikli 3.1 esimest ja neljandat taanet ning artiklit 22,

ning arvestades järgmist:

(1) Üleeuroopalise automatiseeritud reaalajalise brutoarvelduste kiirülekandesüsteemi suhtes kohaldatakse praegu suunist EKP/2012/27 ([1]). Alates 20. märtsist 2023 asendatakse TARGET2 TARGETiga – kolmanda põlvkonna euromaksesüsteemiga, kus arveldatakse keskpangarahas. TARGETi suhtes kohaldatakse Euroopa Keskpanga suunist (EL) 2022/912 uue põlvkonna üleeuroopalise automatiseeritud reaalajalise brutoarvelduse kiirülekandesüsteemi (TARGET) kohta (EKP/2022/8) ([2]) ning suunis EKP/2012/27 tunnistatakse kehtetuks alates 20. märtsist 2023. TARGETi osasüsteemid on vastavate TARGET2 osasüsteemide õigusjärglased.

(2) Sarnaselt TARGET2-ga moodustavad TARGETi struktuuri mitmed reaalajalise brutoarvelduse süsteemid, millest igaüks on eurosüsteemi keskpanga käitatav TARGETi osasüsteem. Suunis (EL) 2022/912 (EKP/2022/8) ühtlustab TARGETi osasüsteemide reegleid võimalikult suures ulatuses.

(3) Eurosüsteemi keskpankade omandis olevad ja nende käitatavad TARGET2 osasüsteemid on ühiselt määratletud süsteemselt olulisteks maksesüsteemideks, mille suhtes kohaldatakse Euroopa Keskpanga määrust (EL) nr 795/2014 (EKP/2014/28) ([3]). Vastavad TARGETi osasüsteemid kuuluvad neid TARGET2 osasüsteeme asendavate maksesüsteemidena samuti määruse (EL) nr 795/2014 (EKP/2014/28) kohaldamisalasse ning peavad vastama nimetatud määruses sätestatud järelevaatamise nõuetele.

(4) Suunise (EL) 2022/912 (EKP/2022/8) I lisa I osa artikli 28 lõikega 1 kehtestatakse igale keskpangale teatav konfidentsiaalsuskohustus, et hoida saladuses asjaomases keskpangas TARGETi kontosid omavate osalejate makseteavet.

(5) Suunise (EL) 2022/912 (EKP/2022/8) I lisa I osa artikli 28 lõige 3 võimaldab igal keskpangal teatavatel eesmärkidel avaldada asjaomase TARGETi osasüsteemi tegevuse käigus saadud osaleja makseteavet.

(6) Kui TARGETi maksete koondandmete kasutamine ei ole keskpankadele TARGETi tõhusa toimimise tagamiseks piisav, peab keskpankadel olema juurdepääs kõikide TARGETi osasüsteemide osaliste TARGETist saadud tehingutasandi andmetele, sealhulgas adresseeritavate BICi omanike tehingutasandi andmetele. Kõikide keskpankade juurdepääs sellistele tehingutasandi andmetele on vajalik ka selleks, et täita eurosüsteemi kui TARGETi järelevaataja avalikke ülesandeid, kui TARGETi maksete koondandmete kasutamine ei ole piisav. Lisaks vajavad kõik keskpangad juurdepääsu tehingutasandi andmetele selleks, et teha analüüse makrotasandi usaldatavusjärelevalve, finantsstabiilsuse, finantslõimumise, turuoperatsioonide, kriisilahenduse, rahapoliitika funktsioonide ning ühtse järelevalvemehhanismi toetamiseks kooskõlas lahususe põhimõttega.

([1]) Euroopa Keskpanga 5. detsembri 2012. aasta suunis üleeuroopalise automatiseeritud reaalajalise brutoarvelduste kiirülekandesüsteemi (TARGET2) kohta (EKP/2012/27) (ELT L 30, 30.1.2013, lk 1).

([2]) Euroopa Keskpanga 24. veebruari 2022. aasta suunis (EL) 2022/912 uue põlvkonna üleeuroopalise automatiseeritud reaalajalise brutoarvelduse kiirülekandesüsteemi (TARGET) kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks suunis 2013/47/EL (EKP/2012/27) (EKP/2022/8) (ELT L 163, 17.6.2022, lk 84).

([3]) Euroopa Keskpanga 3. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 795/2014 süsteemselt oluliste maksesüsteemide järelevaatamise kohta (EKP/2014/28) (ELT L 217, 23.7.2014, lk 16).

(7) Keskpankade juurdepääsu kõikide osalejate tehingutasandi andmetele tuleb piirata sellega, mis on vajalik võimaldamaks keskpankadel viia läbi osalejate vaheliste tehinguvoogude kvantitatiivseid analüüse või TARGETi arvelduprotsessi numbrilisi simulatsioone kooskõlas suunise (EL) 2022/912 (EKP/2022/8) I lisa I osa artikli 28 lõikega 3 ja selle rakendussätetega, ning selline juurdepääs ei või hõlmata teavet osalejate klientide kohta, välja arvatud juhul, kui asjaomased kliendid on adresseeritavad BICi omanikud.

(8) TARGETi käitajate pädevuses toimivate keskpankade poolt läbiviiduna teenivad kvantitatiivsed analüüsid ja numbrilised simulatsioonid eelkõige eesmärki tagada TARGETi ülesehituse tõhusus, toetada järelevaatamisalaste ootuste täitmist, analüüsida TARGETi talitlushäireid, analüüsida maksemustreid ja likviidsustasemeid, jälgida hinnakujundusmehhanismide mõju ning viia läbi lisavõimaluste ja -teenuste kulude-tulude analüüse. TARGETi järelevaatajate pädevuses toimivate keskpankade poolt läbiviiduna teenivad need eelkõige eesmärki analüüsida ja jälgida TARGETi riske ning toetada korralisi või ühekordseid järelevaatamistoiminguid kohaldatavatele standarditele vastavuse osas. Keskpanga muude põhifunktsioonide toetamiseks läbiviiduna teenivad need eelkõige eesmärki analüüsida rahaturu arenguid, hinnata euroala finantslõimumist ning jälgida keskpankade bilansse ja likviidsuse jaotust.

(9) Äärmiselt tähtis on säilitada tehingutasandi andmete konfidentsiaalsus. Selleks peab juurdepääs tehingutasandi andmetele ning nende kasutamise õigus olema piiratud keskpankade määratud töötajate väikese rühmaga. Lisaks keskpankade töötajate suhtes kehtivatele ametialase tegevuse ja konfidentsiaalsuse eeskirjadele peab turuinfrastruktuuri nõukogu (MIB) kehtestama konkreetsed eeskirjad tehingutasandi andmetele juurdepääsu ja nende kasutamise kohta. Keskpangad peavad tagama, et nende määratud töötajad järgivad neid eeskirju, ning turuinfrastruktuuri nõukogu peab jälgima nende täitmist.

(10) Turuinfrastruktuuri nõukogul peab olema õigus avaldada tehingutasandi andmete kasutamisest saadud teavet, tingimusel et see teave ei võimalda otseselt ega kaudselt tuvastada osalejaid ega osalejate kliente.

(11) TARGETi analüüsikeskkond võimaldab eurosüsteemil viia läbi kvantitatiivseid analüüse ja numbrilisi simulatsioone, kasutades tehingutasandi andmeid.

(12) Lisaks suunise (EL) 2022/912 (EKP/2022/8) I lisa I osa artikli 28 lõikele 3, mis hõlmab tehingutasandi andmeid, on suunise (EL) 2022/912 (EKP/2022/8) I lisa I osa artikli 28 lõikes 5 sätestatud, et keskpangad võivad kasutada, avalikustada või avaldada teavet osalejate ja osalejate klientide maksete kohta statistilistel, ajaloolistel, teaduslikel või muudel eesmärkidel, kui see ei võimalda otseselt ega kaudselt tuvastada osalejat ega osaleja kliente ning kui see toimub avalike ülesannete täitmise käigus või teiste avalike üksuste, kellele teave on üle antud, avalike ülesannete täitmise käigus. Turuinfrastruktuuri nõukogu peaks keskpankade tegevust koordineerima, ilma et see piiraks nende võimalust sellist teavet käesoleva artikli alusel kasutada, avalikustada või avaldada.

(13) Käesoleva otsuse sätted tuleks TARGETi ühendusega riigi keskpankade (RKPd) ja eurosüsteemi keskpankade vahelise lepinguga laiendada ka TARGETi ühendusega RKPdele,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Kohaldamisala

Käesoleva otsusega reguleeritakse juurdepääsu teatavatele TARGETi andmetele ning nende kasutamist vastavalt artiklile 3 ja artiklis 3 sätestatud eesmärkidel.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas otsuses kasutatakse mõisteid suunise (EL) 2022/912 (EKP/2022/8) artiklis 2 määratletud tähenduses.

Artikkel 3

Juurdepääs teatavatele TARGETi andmetele ja nende kasutamine

1. Kooskõlas suunise (EL) 2022/912 (EKP/2022/8) I lisa I osa artikli 28 lõikega 3 võivad keskpangad saada vajalikus ulatuses juurdepääsu ning kasutada kvantitatiivsete analüüside ja numbriliste simulatsioonide läbi viimiseks kõikide TARGETi osasüsteemide kõikidelt osalejatelt saadud TARGETi tehingutasandi andmeid järgmistel eesmärkidel:

a) TARGETi tõhusa toimimise ja selle järelevaatamise tagamine;

b) makrotasandi usaldatavusjärelevalve, finantsstabiilsuse, finantslõimumise, turuoperatsioonide, kriisilahenduse ja rahapoliitika funktsioonide jaoks vajalike analüüside läbi viimine;

c) ühtse järelevalvemehhanismi jaoks vajalike analüüside läbi viimine kooskõlas lahususe põhimõttega.

2. Juurdepääs lõikes 1 osutatud andmetele ja nende kasutamine on piiratud järgmiselt:

a) TARGETi tõhusa toimimise ja järelevaatamise tagamisel viie TARGETi käitamisega tegeleva töötajaga ja viie TARGETi järelevaatamisega tegeleva töötajaga, kusjuures mõlemal rühmal on andmetele eraldi juurdepääs;

b) lõike 1 punktides b ja c osutatud analüüside puhul kuni 15 töötajast koosneva rühmaga, mis tegeleb teadusuuringutega ja mida koordineerivad Euroopa Keskpankade Süsteemi teadusuuringute juhid.

3. Keskpangad määravad ametisse lõikes 2 osutatud töötajad. Kui lõike 2 kohaldamisel määratakse ametisse operatsioonide või teadusuuringutega tegelev töötaja, peab ametisse määramise heaks kiitma turuinfrastruktuuri nõukogu. Lõike 2 punkti a kohaldamisel järelevaatamisega tegelevate töötajate ametisse nimetamise peab heaks kiitma turuinfrastruktuuri ja maksete komitee (MIPC). Käesolevas artiklis osutatud korda kohaldatakse asjakohastel juhtudel ka töötajate asendamisel.

4. Turuinfrastruktuuri nõukogu koostab konkreetsed eeskirjad, mis tagavad tehingutasandi andmete konfidentsiaalsuse. Keskpangad tagavad nende eeskirjade järgimise kooskõlas lõigetega 2 ja 3 määratud töötajate poolt. Turuinfrastruktuuri nõukogu kehtestatud konkreetsete eeskirjade täitmata jätmise korral tagavad keskpangad, et lõike 3 kohaselt ametisse määratud töötajatel ei ole enam juurdepääsu lõikes 1 osutatud andmetele või nad ei kasuta neid andmeid. Turuinfrastruktuuri nõukogu jälgib käesoleva lõike sätete järgimist.

5. EKP nõukogu võib anda juurdepääsu ka teistele kasutajatele ning sätestab sellise juurdepääsu täpsed eeskirjad. Sellistel juhtudel jälgib turuinfrastruktuuri nõukogu andmete kasutamist ning eelkõige andmete vastavust konfidentsiaalsuseeskirjadele, mille on kehtestanud turuinfrastruktuuri nõukogu ja mis on sätestatud suunise (EL) 2022/912 (EKP/2022/8) I lisa I osa artiklis 28.

Artikkel 4

TARGETi analüüsikeskkond

1. Artikli 3 lõikes 1 osutatud kvantitatiivsete analüüside ja numbriliste simulatsioonide läbiviimiseks luuakse TARGETi analüüsikeskkond. See hõlmab analüüsikeskkonda ja simulatsioonivahendit.

2. Analüüsikeskkonna töötab välja ja seda haldab EKP. Suomen Pankki töötab välja simulatsioonivahendi ja haldab seda. Analüüsikeskkond ja simulatsioonivahend hõlmavad vajalikku tehnilist taristut, andmete tuletamise vahendeid, simulatsioonivahendit ja analüütilist tarkvara.

3. EKP ja Suomen Pankki sõlmivad eurosüsteemi keskpankadega lepingu, millega reguleeritakse TARGETi analüüsikeskkonna teenuseid ja tehnilist kirjeldust. Leping hõlmab TARGETi ühendusega RKPsid.

Artikkel 5

Avaldamine ja avalikustamine

1. Turuinfrastruktuuri nõukogu võib avaldada tehingutasandi andmete kasutamisel saadut teavet tingimusel, et osalejaid ega osalejate kliente ei ole võimalik otseselt ega kaudselt tuvastada.

2. Turuinfrastruktuuri nõukogu koordineerib makseteabe avalikustamist ja avaldamist keskpankade poolt kooskõlas suunise (EL) 2022/912 (EKP/2022/8) I lisa I osa artikli 28 lõikega 5.

Artikkel 6

Kehtetuks tunnistamine

Otsus EKP/2010/9 tunnistatakse kehtetuks alates 20. märtsist 2023.

Artikkel 7

Jõustumine

1. Käesolev otsus jõustub viiendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

2. Käesolevat otsust kohaldatakse alates 20. märtsist 2023.

Frankfurt Maini ääres, 6. märts 2023

EKP president
Christine LAGARDE